

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

In Lib. Nvmerorvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

orientem. Anno Dom. 306. cœpit sabbaticus 251. sub 300. in columna D. in regione anni expansi 6. reperi in alia columna D. Anno Dom. 1993. inq. sabbaticus 492. notatus prope literam p. in columna F. sub 1900. ad latus ventris annos expansos habet 93. etiam in columna F. haud procul à litera l. Anno sabbaticus 350. quando ortus est eum reperies prope r. sub anno collecto 99. in columna C. ad latus verò inter annos expansos in alia columna C. anno 99. Annus ergo ille 350. sabbaticus aperiēbatur anno Dom. 599. Annus sabbaticus ordine 493. inq. anno Dom. 2000. qui supra se habet 1900. in columna è regione verò inter annos expansos, etiam in columna F. habet 100. quæ ad 1900. conficiunt 2000. &c.

4. Si annis sabbaticis hac tabella representatis addantur 5. habebunt sabbatici ex opinione Petavij çre Christi congruentes. V. g. vbi habeo notantur 213. vbi noto 350. scribantur 355. vbi hic reperiuntur 80. numerentur

5. Diligenter autem advertendum est, vt quam habet annus collecto gratia, annus 100. habet B. si ergo volo habere annum 103. 100. 107. 114. quæro inter annos expansos 3. 10. 17. 24. &c. sub litera B. & re çta procedo ad columnam anni 100. sicut in Aurei numeri investigatione fieri solet. Si annus 200. habet C. ergo etiam sub C. quærendi sunt anni expansi. 1. 8. 15. 22. 29. 36. 43. 50. 57. 64. 71. 78. 85. 92. 99. 106. 113. 120. 127. 134. 141. 148. 155. 162. 169. 176. 183. 190. 197. 204. 211. 218. 225. 232. 239. 246. 253. 260. 267. 274. 281. 288. 295. 302. 309. 316. 323. 330. 337. 344. 351. 358. 365. 372. 379. 386. 393. 400. 407. 414. 421. 428. 435. 442. 449. 456. 463. 470. 477. 484. 491. 498. 505. 512. 519. 526. 533. 540. 547. 554. 561. 568. 575. 582. 589. 596. 603. 610. 617. 624. 631. 638. 645. 652. 659. 666. 673. 680. 687. 694. 701. 708. 715. 722. 729. 736. 743. 750. 757. 764. 771. 778. 785. 792. 799. 806. 813. 820. 827. 834. 841. 848. 855. 862. 869. 876. 883. 890. 897. 904. 911. 918. 925. 932. 939. 946. 953. 960. 967. 974. 981. 988. 995. 1002. 1009. 1016. 1023. 1030. 1037. 1044. 1051. 1058. 1065. 1072. 1079. 1086. 1093. 1100. 1107. 1114. 1121. 1128. 1135. 1142. 1149. 1156. 1163. 1170. 1177. 1184. 1191. 1198. 1205. 1212. 1219. 1226. 1233. 1240. 1247. 1254. 1261. 1268. 1275. 1282. 1289. 1296. 1303. 1310. 1317. 1324. 1331. 1338. 1345. 1352. 1359. 1366. 1373. 1380. 1387. 1394. 1401. 1408. 1415. 1422. 1429. 1436. 1443. 1450. 1457. 1464. 1471. 1478. 1485. 1492. 1499. 1506. 1513. 1520. 1527. 1534. 1541. 1548. 1555. 1562. 1569. 1576. 1583. 1590. 1597. 1604. 1611. 1618. 1625. 1632. 1639. 1646. 1653. 1660. 1667. 1674. 1681. 1688. 1695. 1702. 1709. 1716. 1723. 1730. 1737. 1744. 1751. 1758. 1765. 1772. 1779. 1786. 1793. 1800. 1807. 1814. 1821. 1828. 1835. 1842. 1849. 1856. 1863. 1870. 1877. 1884. 1891. 1898. 1905. 1912. 1919. 1926. 1933. 1940. 1947. 1954. 1961. 1968. 1975. 1982. 1989. 1996. 2003. 2010. 2017. 2024. 2031. 2038. 2045. 2052. 2059. 2066. 2073. 2080. 2087. 2094. 2101. 2108. 2115. 2122. 2129. 2136. 2143. 2150. 2157. 2164. 2171. 2178. 2185. 2192. 2199. 2206. 2213. 2220. 2227. 2234. 2241. 2248. 2255. 2262. 2269. 2276. 2283. 2290. 2297. 2304. 2311. 2318. 2325. 2332. 2339. 2346. 2353. 2360. 2367. 2374. 2381. 2388. 2395. 2402. 2409. 2416. 2423. 2430. 2437. 2444. 2451. 2458. 2465. 2472. 2479. 2486. 2493. 2500. 2507. 2514. 2521. 2528. 2535. 2542. 2549. 2556. 2563. 2570. 2577. 2584. 2591. 2598. 2605. 2612. 2619. 2626. 2633. 2640. 2647. 2654. 2661. 2668. 2675. 2682. 2689. 2696. 2703. 2710. 2717. 2724. 2731. 2738. 2745. 2752. 2759. 2766. 2773. 2780. 2787. 2794. 2801. 2808. 2815. 2822. 2829. 2836. 2843. 2850. 2857. 2864. 2871. 2878. 2885. 2892. 2899. 2906. 2913. 2920. 2927. 2934. 2941. 2948. 2955. 2962. 2969. 2976. 2983. 2990. 2997. 3004. 3011. 3018. 3025. 3032. 3039. 3046. 3053. 3060. 3067. 3074. 3081. 3088. 3095. 3102. 3109. 3116. 3123. 3130. 3137. 3144. 3151. 3158. 3165. 3172. 3179. 3186. 3193. 3200. 3207. 3214. 3221. 3228. 3235. 3242. 3249. 3256. 3263. 3270. 3277. 3284. 3291. 3298. 3305. 3312. 3319. 3326. 3333. 3340. 3347. 3354. 3361. 3368. 3375. 3382. 3389. 3396. 3403. 3410. 3417. 3424. 3431. 3438. 3445. 3452. 3459. 3466. 3473. 3480. 3487. 3494. 3501. 3508. 3515. 3522. 3529. 3536. 3543. 3550. 3557. 3564. 3571. 3578. 3585. 3592. 3599. 3606. 3613. 3620. 3627. 3634. 3641. 3648. 3655. 3662. 3669. 3676. 3683. 3690. 3697. 3704. 3711. 3718. 3725. 3732. 3739. 3746. 3753. 3760. 3767. 3774. 3781. 3788. 3795. 3802. 3809. 3816. 3823. 3830. 3837. 3844. 3851. 3858. 3865. 3872. 3879. 3886. 3893. 3900. 3907. 3914. 3921. 3928. 3935. 3942. 3949. 3956. 3963. 3970. 3977. 3984. 3991. 3998. 4005. 4012. 4019. 4026. 4033. 4040. 4047. 4054. 4061. 4068. 4075. 4082. 4089. 4096. 4103. 4110. 4117. 4124. 4131. 4138. 4145. 4152. 4159. 4166. 4173. 4180. 4187. 4194. 4201. 4208. 4215. 4222. 4229. 4236. 4243. 4250. 4257. 4264. 4271. 4278. 4285. 4292. 4299. 4306. 4313. 4320. 4327. 4334. 4341. 4348. 4355. 4362. 4369. 4376. 4383. 4390. 4397. 4404. 4411. 4418. 4425. 4432. 4439. 4446. 4453. 4460. 4467. 4474. 4481. 4488. 4495. 4502. 4509. 4516. 4523. 4530. 4537. 4544. 4551. 4558. 4565. 4572. 4579. 4586. 4593. 4600. 4607. 4614. 4621. 4628. 4635. 4642. 4649. 4656. 4663. 4670. 4677. 4684. 4691. 4698. 4705. 4712. 4719. 4726. 4733. 4740. 4747. 4754. 4761. 4768. 4775. 4782. 4789. 4796. 4803. 4810. 4817. 4824. 4831. 4838. 4845. 4852. 4859. 4866. 4873. 4880. 4887. 4894. 4901. 4908. 4915. 4922. 4929. 4936. 4943. 4950. 4957. 4964. 4971. 4978. 4985. 4992. 4999. 5006. 5013. 5020. 5027. 5034. 5041. 5048. 5055. 5062. 5069. 5076. 5083. 5090. 5097. 5104. 5111. 5118. 5125. 5132. 5139. 5146. 5153. 5160. 5167. 5174. 5181. 5188. 5195. 5202. 5209. 5216. 5223. 5230. 5237. 5244. 5251. 5258. 5265. 5272. 5279. 5286. 5293. 5300. 5307. 5314. 5321. 5328. 5335. 5342. 5349. 5356. 5363. 5370. 5377. 5384. 5391. 5398. 5405. 5412. 5419. 5426. 5433. 5440. 5447. 5454. 5461. 5468. 5475. 5482. 5489. 5496. 5503. 5510. 5517. 5524. 5531. 5538. 5545. 5552. 5559. 5566. 5573. 5580. 5587. 5594. 5601. 5608. 5615. 5622. 5629. 5636. 5643. 5650. 5657. 5664. 5671. 5678. 5685. 5692. 5699. 5706. 5713. 5720. 5727. 5734. 5741. 5748. 5755. 5762. 5769. 5776. 5783. 5790. 5797. 5804. 5811. 5818. 5825. 5832. 5839. 5846. 5853. 5860. 5867. 5874. 5881. 5888. 5895. 5902. 5909. 5916. 5923. 5930. 5937. 5944. 5951. 5958. 5965. 5972. 5979. 5986. 5993. 6000. 6007. 6014. 6021. 6028. 6035. 6042. 6049. 6056. 6063. 6070. 6077. 6084. 6091. 6098. 6105. 6112. 6119. 6126. 6133. 6140. 6147. 6154. 6161. 6168. 6175. 6182. 6189. 6196. 6203. 6210. 6217. 6224. 6231. 6238. 6245. 6252. 6259. 6266. 6273. 6280. 6287. 6294. 6301. 6308. 6315. 6322. 6329. 6336. 6343. 6350. 6357. 6364. 6371. 6378. 6385. 6392. 6399. 6406. 6413. 6420. 6427. 6434. 6441. 6448. 6455. 6462. 6469. 6476. 6483. 6490. 6497. 6504. 6511. 6518. 6525. 6532. 6539. 6546. 6553. 6560. 6567. 6574. 6581. 6588. 6595. 6602. 6609. 6616. 6623. 6630. 6637. 6644. 6651. 6658. 6665. 6672. 6679. 6686. 6693. 6700. 6707. 6714. 6721. 6728. 6735. 6742. 6749. 6756. 6763. 6770. 6777. 6784. 6791. 6798. 6805. 6812. 6819. 6826. 6833. 6840. 6847. 6854. 6861. 6868. 6875. 6882. 6889. 6896. 6903. 6910. 6917. 6924. 6931. 6938. 6945. 6952. 6959. 6966. 6973. 6980. 6987. 6994. 7001. 7008. 7015. 7022. 7029. 7036. 7043. 7050. 7057. 7064. 7071. 7078. 7085. 7092. 7099. 7106. 7113. 7120. 7127. 7134. 7141. 7148. 7155. 7162. 7169. 7176. 7183. 7190. 7197. 7204. 7211. 7218. 7225. 7232. 7239. 7246. 7253. 7260. 7267. 7274. 7281. 7288. 7295. 7302. 7309. 7316. 7323. 7330. 7337. 7344. 7351. 7358. 7365. 7372. 7379. 7386. 7393. 7400. 7407. 7414. 7421. 7428. 7435. 7442. 7449. 7456. 7463. 7470. 7477. 7484. 7491. 7498. 7505. 7512. 7519. 7526. 7533. 7540. 7547. 7554. 7561. 7568. 7575. 7582. 7589. 7596. 7603. 7610. 7617. 7624. 7631. 7638. 7645. 7652. 7659. 7666. 7673. 7680. 7687. 7694. 7701. 7708. 7715. 7722. 7729. 7736. 7743. 7750. 7757. 7764. 7771. 7778. 7785. 7792. 7799. 7806. 7813. 7820. 7827. 7834. 7841. 7848. 7855. 7862. 7869. 7876. 7883. 7890. 7897. 7904. 7911. 7918. 7925. 7932. 7939. 7946. 7953. 7960. 7967. 7974. 7981. 7988. 7995. 8002. 8009. 8016. 8023. 8030. 8037. 8044. 8051. 8058. 8065. 8072. 8079. 8086. 8093. 8100. 8107. 8114. 8121. 8128. 8135. 8142. 8149. 8156. 8163. 8170. 8177. 8184. 8191. 8198. 8205. 8212. 8219. 8226. 8233. 8240. 8247. 8254. 8261. 8268. 8275. 8282. 8289. 8296. 8303. 8310. 8317. 8324. 8331. 8338. 8345. 8352. 8359. 8366. 8373. 8380. 8387. 8394. 8401. 8408. 8415. 8422. 8429. 8436. 8443. 8450. 8457. 8464. 8471. 8478. 8485. 8492. 8499. 8506. 8513. 8520. 8527. 8534. 8541. 8548. 8555. 8562. 8569. 8576. 8583. 8590. 8597. 8604. 8611. 8618. 8625. 8632. 8639. 8646. 8653. 8660. 8667. 8674. 8681. 8688. 8695. 8702. 8709. 8716. 8723. 8730. 8737. 8744. 8751. 8758. 8765. 8772. 8779. 8786. 8793. 8800. 8807. 8814. 8821. 8828. 8835. 8842. 8849. 8856. 8863. 8870. 8877. 8884. 8891. 8898. 8905. 8912. 8919. 8926. 8933. 8940. 8947. 8954. 8961. 8968. 8975. 8982. 8989. 8996. 9003. 9010. 9017. 9024. 9031. 9038. 9045. 9052. 9059. 9066. 9073. 9080. 9087. 9094. 9101. 9108. 9115. 9122. 9129. 9136. 9143. 9150. 9157. 9164. 9171. 9178. 9185. 9192. 9199. 9206. 9213. 9220. 9227. 9234. 9241. 9248. 9255. 9262. 9269. 9276. 9283. 9290. 9297. 9304. 9311. 9318. 9325. 9332. 9339. 9346. 9353. 9360. 9367. 9374. 9381. 9388. 9395. 9402. 9409. 9416. 9423. 9430. 9437. 9444. 9451. 9458. 9465. 9472. 9479. 9486. 9493. 9500. 9507. 9514. 9521. 9528. 9535. 9542. 9549. 9556. 9563. 9570. 9577. 9584. 9591. 9598. 9605. 9612. 9619. 9626. 9633. 9640. 9647. 9654. 9661. 9668. 9675. 9682. 9689. 9696. 9703. 9710. 9717. 9724. 9731. 9738. 9745. 9752. 9759. 9766. 9773. 9780. 9787. 9794. 9801. 9808. 9815. 9822. 9829. 9836. 9843. 9850. 9857. 9864. 9871. 9878. 9885. 9892. 9899. 9906. 9913. 9920. 9927. 9934. 9941. 9948. 9955. 9962. 9969. 9976. 9983. 9990. 9997. 10004. 10011. 10018. 10025. 10032. 10039. 10046. 10053. 10060. 10067. 10074. 10081. 10088. 10095. 10102. 10109. 10116. 10123. 10130. 10137. 10144. 10151. 10158. 10165. 10172. 10179. 10186. 10193. 10200. 10207. 10214. 10221. 10228. 10235. 10242. 10249. 10256. 10263. 10270. 10277. 10284. 10291. 10298. 10305. 10312. 10319. 10326. 10333. 10340. 10347. 10354. 10361. 10368. 10375. 10382. 10389. 10396. 10403. 10410. 10417. 10424. 10431. 10438. 10445. 10452. 10459. 10466. 10473. 10480. 10487. 10494. 10501. 10508. 10515. 10522. 10529. 10536. 10543. 10550. 10557. 10564. 10571. 10578. 10585. 10592. 10599. 10606. 10613. 10620. 10627. 10634. 10641. 10648. 10655. 10662. 10669. 10676. 10683. 10690. 10697. 10704. 10711. 10718. 10725. 10732. 10739. 10746. 10753. 10760. 10767. 10774. 10781. 10788. 10795. 10802. 10809. 10816. 10823. 10830. 10837. 10844. 10851. 10858. 10865. 10872. 10879. 10886. 10893. 10900. 10907. 10914. 10921. 10928. 10935. 10942. 10949. 10956. 10963. 10970. 10977. 10984. 10991. 10998. 11005. 11012. 11019. 11026. 11033. 11040. 11047. 11054. 11061. 11068. 11075. 11082. 11089. 11096. 11103. 11110. 11117. 11124. 11131. 11138. 11145. 11152. 11159. 11166. 11173. 11180. 11187. 11194. 11201. 11208. 11215. 11222. 11229. 11236. 11243. 11250. 11257. 11264. 11271. 11278. 11285. 11292. 11299. 11306. 11313. 11320. 11327. 11334. 11341. 11348. 11355. 11362. 11369. 11376. 11383. 11390. 11397. 11404. 11411. 11418. 11425. 11432. 11439. 11446. 11453. 11460. 11467. 11474. 11481. 11488. 11495. 11502. 11509. 11516. 11523. 11530. 11537. 11544. 11551. 11558. 11565. 11572. 11579. 11586. 11593. 11600. 11607. 11614. 11621. 11628. 11635. 11642. 11649. 11656. 11663. 11670. 11677. 11684. 11691. 11698. 11705. 11712. 11719. 11726. 11733. 11740. 11747. 11754. 11761. 11768. 11775. 11782. 11789. 11796. 11803. 11810. 11817. 11824. 11831. 11838. 11845. 11852. 11859. 11866. 11873. 11880. 11887. 11894. 11901. 11908. 11915. 11922. 11929. 11936. 11943. 11950. 11957. 11964. 11971. 11978. 11985. 11992. 11999. 12006. 12013. 12020. 12027. 12034. 12041. 12048. 12055. 12062. 12069. 12076. 12083. 12090. 12097. 12104. 12111. 12118. 12125. 12132. 12139. 12146. 12153. 12160. 12167. 12174. 12181. 12188. 12195. 12202. 12209. 12216. 12223. 12230. 12237. 12244. 12251. 12258. 12265. 12272. 12279. 12286. 12293. 12300. 12307. 12314. 12321. 12328. 12335. 12342. 12349. 12356. 12363. 12370. 12377. 12384. 12391. 12398. 12405. 12412. 12419. 12426. 12433. 12440. 12447. 12454. 12461. 12468. 12475. 12482. 12489. 12496. 12503. 12510. 12517. 12524. 12531. 12538. 12545. 12552. 12559. 12566. 12573. 12580. 12587. 12594. 12601. 12608. 12615. 12622. 12629. 12636. 12643. 12650. 12657. 12664. 12671. 12678. 12685. 12692. 12699. 12706. 12713. 12720. 12727. 12734. 12741. 12748. 12755. 12762. 12769. 12776. 12783. 12790. 12797. 12804. 12811. 12818. 12825. 12832. 12839. 12846. 12853. 12860. 12867. 12874. 12881. 12888. 12895. 12902. 12909. 12916. 12923. 12930. 12937. 12944. 12951. 12958. 12965. 12972. 12979. 12986. 12993. 13000. 13007. 13014. 13021. 13028. 13035. 13042. 13049. 13056. 13063. 13070. 13077. 13084. 13091. 13098. 13105. 13112. 13119. 13126. 13133. 13140. 13147. 13154. 13161. 13168. 13175. 13182. 13189. 13196. 13203. 13210. 13217. 13224. 13231. 13238. 13245. 13252. 13259. 13266

huius libri recenseri, qua gesta fuerant primo mense, ut notatur ibidem, v. 1. Qua etiam capite 7. de Principum donarijs referuntur, ad primum mensem spectant, ut ibidem dicam, & certum esse scribit Bonfrerius, Num. 1. v. 1. Vnde manifeste liquet non semper ordinem temporis in hoc libro seruatum fuisse.

CAPVT I. NVM. v. 1.

1. Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, in Tabernaculo foederis, prima die mensis secundi, anno altero egressionis eorum ex Aegypto, dicens: tollite summam tributa congregationis. Hinc patet primò lustrum hoc conditum esse cum Hebraei adhuc in istatione morarentur, in qua peracta sunt ea omnia, quae ab initio huius libri, vsque ad v. 11. cap. 10. memorantur. Secundò, haec gesta esse, cum iam erectum esset tabernaculum: siquidem Deus in eo locutus dicitur. Deinde positum & consecrari coëptum est, prima die primi mensis. Exodi 40. v. 15. hanc verò lustrationem Deus initio mensis secundi fieri praecipit. Vnde vltierius contra Indaeorum opinionem cõcludit Abul. hic q. 4. hanc capitulationem non fuisse indicam, quando Moyses cum Deo, in vertice montis Sinai agebat: ibi enim prius fuit quam tabernaculum construeretur. Quae verò hic referuntur, in ipso tabernaculo infra montem posito dicta sunt, neque vllum apparet indicium, quo quis suspicari possit, iam ante Moysi in mandatis data fuisse.

Hic consensus a 7. v. 1. 11. mansione.

Stante tabernaculo.

2. Patet tertid, hunc censam non esse eundem, cum eo cuius mentio habetur Exodi 28. vers. 25. ille enim tabernaculi fabricam praecessit, quando quidẽ ibid. dicitur aurum & argentum in opus tabernaculi oblatum ab ijs, qui transierunt ad numerum (hoc est, lustrati fuerunt) a viginti annis & supra. Hæc verò populi enumeratio decreta est in ipso, stante iam & completo tabernaculo, vt hic v. 1. distictè scribitur, quam protinus eodem die executioni mādaturunt, Moyses, Aaron, & principes tribuum ac familiarũ, vt dicitur v. 18. Et congregauerunt primo die mensis secundi recensentes eos, per cognationes & domos ac familias & capita & nomina singulorũ a vigesimo anno & supra sicut praeceperat Dominus Moysi. Diuersæ igitur fuerunt, & diuersis temporibus habitæ duæ istæ lustrationes: quod notant Abulensis hic q. 7. Cornelius, Bonfrerius, Menochius, licet idem numerus lustratorum in vtraque repertus fuerit, nempe sexcenta tria millia virorum quingenti, quinqua-

Diuersus ab eo, de quo Exodi 28.

P. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

quinquaginta. Exodi. 8. v. 25. Numer. 1. v. 48. Quod non vsque adeo mirum
deri debet, prius enim lustrum, non fuit ante stragem illam, quam fecerunt
uiræ die adorati vituli & fractarum tabularum, quicquid nonnulli opinantur
sed posterioribus tabulis iam relatis, cum in tabernaculi fabricationem Moyses
incumberet. Sic contigisse potuit, vt à priori lustro ad alterum, non plures
rerentur, quam alij ad annum ætatis vigesimum pertingerent: siquidem
nisi 7. circiter menses intercesse. unt.

*Causa
huius cen-
sus.*

3. Dices: quid post tantillum temporis noua lustratione opus erit? Quia id oraculo diuino iubebatur. Deinde primus census initus fuerat pro tributione faciendâ ad tabernaculi præparationem; secundus ad castra modius locanda, præsertim verò, ad tam ingentem multitudinē tribuendâ tabernacula disponendam. Ita Cornelius, Bonfrerius, Lorinus Menochius hunc locum, Tostatus. q. 7. Fuit & alia populi numeratio post multos annos in campetribus Moab de qua Num. 26.

CAPVT VII. Num. v. 1.

Quæstio.

1. **F**actum est autem in die, qua compleuit Moyses tabernaculum, & erexit illud, & sanctificauit, cum omnibus vasis suis, altare similiter, & omnia vasa eius. runt principes Israel & c. Certum est omnium sententia, & sacre scripturæ autoritate, tabernaculum erectum fuisse, vinctum, sanctificatum, mense primo tradit Moyses Exodi vltimo, v. 15. has verò oblationes, nonnulli ad secundum mensem differunt, vt Salianus an. m. 25. 45. num. 79. & seqq. Probare enim personis principum offerentium, quos scriptura hic v. 2. vocat *præfectos* non numerati fuerant. Chaldæus & apud Fagium Rabbi Salomon habent: *quæ præstantes cum Moysè & Aaron, cum numerarent Israelitas.* Hæc autem numeratio est primo die mensis secundi. Num. 1. v. 1. & 18. ergo non ante mensis secundum donaria obtulerunt. Quod confirmare videtur ordo Moisaicæ natiuitatis, quæ prius censum populi quam principum sacrificia commemorat. Probat 2. ex rebus oblati, quæ fuerunt sex plaustra tecta, cum bobus 12. quibus vsi sunt tabernaculo, prout eorum officijs conueniebat, transferendo in principum uorum iam peracto, vt docemur Num. 3. Probat 3. ex ordine principum offerentium diebus 12. qui ordo non fuit natiuitatis, aut dignitatis, sed temporum prout circa tabernaculum Israelitæ castra metabantur. Num. cap. 2. prius recensita erant capita familiarum. Probat 4. Artifices non nisi mense primo tabernaculi fabricam absoluerunt: ergo vt tot donaria aurea & argentea principibus offerenda expedirent, vno vt minimum mense, nimirum primo anni sequentis indigebant. 5. Aaron & filij eius, necdum 7. dies suæ consecrationis absoluerant, sed inchoarant tantum prima die mensis primi, quæ

*1. Opinio.
cum 6.
argumen-
tis.*

dedicatum est tabernaculum; igitur victimas ritu publico & solemniter mactare ante diem octavam non poterant. 6. ab autoritate historiarum Scholasticorum & Carthulianorum, qui dicunt non eodem die numero has oblationes fieri cœptas, quo dedicatum est Sanctuarium; sed specie tantum, sicut Iudæi observabant sabbatum, in die, qua Deus ab opere creationis cessavit, pascha celebrabant in die, qua migrarant ex Aegypto, & nos diem Dominicum colimus quia Christus in ea resurrexit. Unde concludit hic author, ideo munerum principum oblatio, ea die, qua consecratum est tabernaculum: quia sicut octava die primi mensis absoluta est cœremonia dedicati Sanctuarii, & consecrati (cum filiis) Aaronis: ita octava secundi mensis oblationes fieri cœperunt.

2. Bonifacius docet, erectionem, vinctioem, sanctificationem tabernaculi & altaris septem ipsos dies tenuisse, ut patet Exodi 29. oblationem plastrorum & bouum refert ad primam diem primi mensis, quo cœpta sacerdotum consecratio, vel ad septimum quo finita est: munera verò principum putat offerri cœpta, die octavo eiusdem mensis à sacerdotibus recens initiatis, & Moysen primis septem diebus eas tantummodo hostias obtulisse, quæ consecrationi sacerdotum, & vtensilium tabernaculi erant necessaria. Itaque illum diem, quo hic v. 1. & 10. tabernaculum dicitur completum, erectum, vinctum, sanctificatum cum suis vasibus, & altare dedicatum, siue, quo hæc omnia absoluta fuere, (vix explicat) vult fuisse septimum primi mensis inclusivè octavam exclusivè, quo primum novi sacerdotes poterant sua munia auspicari. Additque diem posse pro tempore indeterminatè accipi, vt in die idem sit quod eodem tempore, siue sub idem tempus, prout accipiendum videtur hic v. 84. Genebrardus an. m. 1670. ait in Martio principes sua sacrificia obtulisse, in Aprili numeratos per capita Israelitas; sic dissidet ab ijs, qui hæc oblationes in secundum mensem disseverant. Lorinus in argumento huius capituli refert plures hac de re opiniones.

3. Alij denique plerique vt fatetur Salianus initium harum oblationum, ad illam numero diem referunt quo erectum est tabernaculum. Ita Lyranus in hoc c. v. 84. Vincentius lib. 2. spec. hist. c. 32. Tostatus q. 3. Hugo, Cornelius v. 1. Lorinus ib. & l. c. Tornellus illo an. 2545. num. 2. Menochius hic. v. 11. Ratio huius sententiæ est, quia sine necessitate non est recedendum à proprietate verborum quibus Moyses scribit, hæc gesta in die qua tabernaculum fuit completum & erectum. Ad do considerandos esse v. 10. & 11. huius capituli, quorum prior principes dicuntur sua munera obtulisse in dedicationem Altaris, ea die, qua vinctum est. Græcus habet ἐς τὸν ἑγκαίνισμόν, in encanimum siue encaniorum altaris celebrationem. Hebræus ait eos obtulisse dedicationem Altaris, suo nimirum idiotismo, quo Deut. 16. v. 2. oves & boues tempore paschatis offerendos vocat pascha; &

Gg

immola-

P.
PhilippiChronologia
Testamenti

A. IV

17^a

immolabis Pascha Domino Deo tuo, oves & boues, vbi Chaldæus & Græcus phasē
 Hebream retineat, noster autem reddit; immolabisque phasē Domino Deo tuo, de
 uibus & de bobus. Atqui Num. 7. v. 10. iubet Deus, vt singuli duces singulis diebus
 offerant sua donaria in dedicationem altaris: quo loquendi modo vitur libet
 Paralip. cap. 35. v. 8. & 9. Vbi Græcus, Hebæus, Latinus dicunt oblata annua
 in Pascha. Quando igitur hic dicuntur factæ à principibus oblationes in
 cationem altaris, perinde est ac si diceretur ad celebrandam dedicationem
 ad ea suppeditanda, quæ dedicationem celebrem reddebant. Et sicut facta
 illa, de quibus est sermo locis ex Deuter. & Paralip iam allatis, alio
 ri non possunt, quam ad tempus Paschale: ita principum munera de quibus
 gimus, ad tempus dedicationis, quæ prima die mensis primi incepta est, Ex
 40. v. 1. 15. 24. & septem dies tenuit. Exodi 29. v. 37.

Ad 1. arg.
 & opinionis

4. Ad primam rationem eorum, qui principum oblationes in secun
 mensẽ rejciunt, respondet Cornelius, ter in deserto numeratum fuisse popu
 lum. 1. ante fabricam tabernaculi. 2. post erectum tabernaculum. 3. post
 annos ad campestria Moab, vt iam notabam c. 1. num. 3. istos autem principes
 fuisse præfectos eorum, qui prima vice, numerati fuerunt. Forſitan etiam dicitur
 Moysen hæc scripsisse peracto iam altero censu, & sic per proleptin dixisse
 fuisse præfectos eorum qui postea numerati fuerunt. Sicut S. Marcus cap. 14.
 vers. 4. de Iuda Iscariote ait: qui & tradidit eum, cum tamen necdum tradidit
 quando gerebantur ista, quæ ibi Euangelista meminit. Ad confirmationem
 co, temporis ordinem hic non esse seruatum, vt supra dixi, & fusius explicabo
 finem huius quæstionis.

Ad 2.

5. Ex secunda probatione solum colligimus, Deum præcepisse, vt Moyses
 plaustra & boues acciperet, non autem vt eodem die Leuitis traderet. Inquit,
 inquit, ab eis, vt seruiant in ministerio tabernaculi, & trades ea Leuitis iuxta ordinem
 ferij sui. Itaque cum suscepisset Moyses plaustra & boues, tradidit eos Leuitis. v. 5. & 6.
 quidem eo die, sed postea suo tempore. Quæ verò hic v. 6. 7. 8. 9. attestant
 mense sequenti gesta sunt: ac idcirco v. 10. cum Moyses ad interruptam de
 lationibus principum narrationem redire vellet, rursus inculcat eas factas
 dedicationem siue ad celebranda onænia Altaris.

Ad 3.

6. Tertij argumenti negatur consequentia. Ita enim Deo placuit, vt quo
 dine principes in Altaris dedicationem donaria contulerant, illo eodem
 to, postea circa tabernaculum fœderis castra metarentur.

Ad 4.

7. Ad 4. dicendum, eo tempore, quo aliqui artificum tabernaculi
 concinnabant, alios munera principum adornasse, aut saltem aliquos
 antequam erigeretur tabernaculum: siquidem & hæc donaria ad illud, vt
 dicatur spectabant.

1. Ad 5. Resp. ex omnium sententia septem illis diebus, quibus Aaron cum
 filijs initiabatur Moysen aliqua sacrificia obtulisse, quæ scilicet partim ad sa-
 cerdotum, partim ad altaris consecrationem pertinebant, vt patet Exodi 29.
 Non est autem ratio, cur non iisdem diebus potuerit hostias principum immo-
 lare, cum non deessent, qui cæcis victimis pelles detraherent, carnes in frustra
 conciderent, & alia eiusmodi mænia obirent, ad quæ obeunda sacerdotalis præ-
 rogatiua non erat necessaria, vt bene Cornelius & Lorinus.

2. Ad 6. Sunt alij grauioribus auctores, qui clarius contrarium censent. Exem-
 pla illa de die Sabbati, Paschatis, Dominica, sunt longè disparis rationis: cum
 enim saepius redeant, non possunt ad eandem numero diem referri. Oblationes
 autem principum semel factæ sunt, nec alia de causa istæ oblationes in Hebræo
 nominantur dedicatio altaris, quam quod tempore dedicationis contigerint.
 Deinde si quid probarent exempla, quæ afferuntur, dicendum esset, factas eo
 die oblationes quo consecratum est tabernaculum: octauo autem die fatentur
 aduersarij, nihil actum esse, quod ad eius consecrationem pertineret. Septem
 etenim diebus præcedentibus peracta & absoluta fuerat. Quod si à termino
 extrinseco talem loquendi modum deducere licuerit, dici poterit festum puri-
 ficationis celebrari in die Natiuitatis Christi: quia sicut antagonistæ idcirco
 dicunt oblationes factas octaua, vt putant, die mensis secundi, quia taberna-
 culi consecratio absoluta fuit exclusiue die octauo primi mensis Hebraici: ita
 Purificatio diceretur celebrari die Natiuitatis Christi, quia celebritas natalitia
 absoluitur 2. die Ianuarij exclusiue quæ est 2. mensis primi apud Romanos: pu-
 rificatio autem celebratur 2. etiam die, sed mensis Februarij, siue apud Roma-
 nos secundi.

3. Bonfrerio assentior in eo, quod altaris consecrationem primis 7. diebus
 factam asserat, si ipsius altaris cæremonias spectemus, vt habetur Exodi 29. sed
 oblationes principum vsque ad octauam diem dilatas non puto, & Moysen
 existimo septem illis diebus, ea quæ tunc principes afferebant, Deo obtulisse,
 sicut alias victimas obtulit. Alijs verò 5. diebus, nouos sacerdotes reliqua dona-
 tina sacrificasse. Oblationes refero ad diem siue tempus, quo tabernaculum
 vinctum & sanctificatum, nec non altare consecratum est in adæquatè: quia fa-
 ctæ sunt omnibus diebus consecrationis tabernaculi ac altaris, ac insuper quin-
 que diebus insecutis. Bene etiam monet Bonfrerius hic ordinem temporis non
 obseruari, sed pleraque, quæ libro Leuit. antecesserunt, his quæ hoc capite ha-
 bentur posteriora fuisse. Idem latius tradit Cornelius & Tostatus in hoc
 cap. quæstion. 2. vbi animaduertit, eodem quidem tempore erectum fuisse
 tabernaculum, sacerdotes initiari, & principum munera offerri cœpisse:
 in narratione verò Moysis non fuisse seruatum ordinem temporis, sed materiæ.

Gg 2

Nam

P.
 Philippi

Chronologia
 Testamenti

A. IV

17

Ad opinio-
 nem 29

Nam in fine Exodi, cum egisset de fabrica & partibus tabernaculi, sibi
 Moyses erectionem eius & dedicationem. In Leuitico cum ageret de ma-
 rio Sacerdotum, atroxuit Aaronis & filiorum eius consecrationem; in
 autem Numerorum, cum ea potissimum, quæ ad Laicos spectant commem-
 raret, censum populi descripsit, eiusque occasione Leuitarum ministeria,
 que Nazaræorum. Tum demum capite 7. redijt ad principum oblationum
 ne quis existimaret hic ordinem temporis seruari, & iustum de quo cap. 11.
 oblationes principum fuisse initum, disertè monet initio cap. 7. se agere
 stis eo tempore quo tabernaculum erectum, vñctum, sanctificatum fuit,
 ne vllus dubitandi locus relinqueretur inculcat v. 10. & 11. has oblationes
 dedicationem, siue in dedicationem altaris factas. Cum igitur ea de
 prima die primi mensis cœpta fuerit: non video rationem cur donari
 octauam diem vel primi vel secundi mensis differri poterint.

VII. NVM. v. 84.

Hæc in dedicatione altari oblata sunt à principibus Israel, in die qua consecra-
 Hebræus & Chaldaeus habent: hæc dedicatio altaris in die, qua vngebatur, a
 bus & ducibus Israel. Hæc dedicatio altaris, qua die vñxit ipsum (Moyses) à primis
 liorum Israel. Particulam in die, accipiunt nonnulli pro tempore in determi-
 q. d. sub illud, vel paulo post illud tempus, quo fuit altaris dedicatio. Vi-
 licet aliquando sic accipi possit, vt si quis dicat vltimos quinque duces, in-
 nera obtulisse in die, qua consecratum est tabernaculum: arbitror nihil
 cum Cornelio, Lorino &c. hîc rō in die sumendum pro tempore determi-
 quo altare dedicabatur, vt sensus sit, illo tempore, quo altaris fuit consecra-
 factas esse oblationes, subaudi quoad maiorem sui partem & in ad
 quoad ea quæ Exodi 29. præscribuntur. Simul enim cœperunt & per-
 durarunt consecratio & oblationes; illa die septimo; hæc duodecimo
 sunt. Sicut igitur similia dona non possent Pascha nominari, nisi aliqua
 ex parte tempore paschatis offerrentur: ita neque hæc ducum munera
 braicè, Chaldaicè, Græcè dedicatio dicerentur, si inceperunt peracta iam
 naculi, altaris & reliquorum vñctum dedicatione, vt latius dixi, q. præ-
 ti & clarè habet Vincentius l. c.

Quid hic
 significet
 IN DIE
 QVA.

CAPVT X. NVM. v. 11.

Quando
 migratum
 ex 12. ma-
 nione.

ANNO secundo, mense secundo, vigesima die mensis, eleuata est nubes de tabernaculo
 deris, profectique sunt filij Israel per turmas suas de deserto Sinai. Hunc esse
 secundum ab Exodo notant plerique omnes huius loci interpretes. Vnde
 ligimus moram Hebræorum in 12. mansione ad montem Sinai fuisse

anni exceptis 13, circiter diebus. Ad Sina enim venerunt tertia die mensis tertij anno primo egressionis de Aegypto, vt patet ex dictis in cap. 19. Exodi. Dixi circiter, quia non certo constat, vtrum mensis secundus fuerit causus. Hinc lenè aduertit præter alios Cornelius ea ad montem Sinai gesta esse, quæ à cap. 19. Exodi hucusque referuntur, nempe 1. omnes leges morales, iudiciales, & caremoniales latas esse in Sina. 2. Ibidem constructum & cum suis partibus dedicatum tabernaculum, quasi templum. 3. Consecratos Sacerdotes & Leuitas.

X. NVM. v. 33.

Profecti sunt ergo de monte Domini viam trium dierum. Hi tres dies, quibus à 12. mansione ad sepulchra concupiscentiæ migrarunt videntur omnino fuisse, 20. 21. & 22. mensis secundi.

Transitus ad 13. Stationem.

CAPVT XI. NVMER. v. 20.

Sed vsque ad mensem dierum. Hinc colligitur Hebræos ex multorum opinione, vbi ad vnum circiter mensem in 13. statione hæsisse, vt in hunc locum & v. 21. scribunt Cornelius, Lorinus, Bonfrerius, Menochius, Tostatus ante q. 78. Tornellus ad an. m. 2545. num. 59. Salianus ibi. num. 153.

Opinio multorum de mora in 13. mansione.

Versu 33.

Alibucarnes erant in dentibus eorum. Hanc plagam non primo aut altero die aucupij inmissam fuisse, sed explato circiter mense tradunt authores citati. Vnde sequitur eam videri non ante medium tertij mensis ascendisse. Aliud ab hoc aucupium coturnicum fuit de quo Exodi 16. vers. 13. Post instrictam hanc pœnam verisimile est Israelitas ibi non diu moratos. Tornellus moram in sepulchris concupiscentiæ tribus circiter & triginta diebus circumscribit, cui suffragatur Lorinus Num. 33. vers. 16. Sanctumque Hieronymum in hanc sententiam laudat, nec improbat Salianus num. 180. vbi hanc rem exactius ad caleniam renocans censet probabiliter, cum die 23. mensis secundi ad 13. mansiorem sub vesperam peruentum esset, populum ex itinere fatigatum lautiores cibos appetiuisse, & communicatis inter se consilij die 24. carnes à Moysè postulasse, eodem die Deo prius consulto, responsum populo datum. Die sequenti confectum de 70. senioribus negotium. Die 26. aucupatum & conuiuari acceptum. Tum integro mense interposito vindictam de carniuoris circa 26. tertij mensis sumptam fuisse: tres quatuorve dies reliquos eiusdem mensis funebus & sepulturæ mortuorum datos, cum non satis credibile appareat, tantam multitudinem eadem die, & perijisse, & sepultam esse, ac proinde discessum ab hac statione videri ad Neomeniam quarti mensis referendum.

Varia opinio de eadem mora.

Gg 3

2. Hic.

P. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

*Aucupium
coturnicū
2. dies 20
nuit.*

2. Hic tamen aduerte primo, aucupium coturnicum biduo durasse, ut
betur vers. 32. Surgens ergo populus toto illo die, & nocte, ac die altero congregatus
nicum &c. Aduerte secundo Deum cum à Moysè confuleretur dixisse: Cras
detis carnes, v. 18. Si ergo Moyses die 24. tertij mensis diuinum responsum
pit, & ad populum retulit; sine dubio aucupium die 25. cœptum, & sequen-
ticum fuit. Quomodo verò Hebræi tempus huius & sequentis Statu-
tiantur, cap. sequenti declarabo.

CAPVT XII. NVM. v. 15.

*Maria
murmura-
trix 7.
dies leprosa*

1. **E**xclusa est itaque Maria extra castra septem diebus, & populus non est mo-
co illo, donec reuocata est Maria. Hinc aperte colligitur gentem Hebræ-
14. Statione Haseroth, mansisse, ut minimū vsque ad diem septimam, sed
sub initium mensis quarti ex 13. mansione migravit, & quarta die entem
Haseroth deuenit; non malè Toroniellus & Salius ex Deut. 1. ver. 2. cœp-
circa diem 12. quarti mensis inde mouisse. Nec multū obnititur Loringius
11. v. 32. dum ait Hebræos in Haseroth mansisse, ut minimū dies 8. fuisse
7. dies integros Mariæ murmuratricis lepra tenuit, & octauo, quo migra-
est ad castra redierit. Vide notas in Deut. 1. v. 2.

*Notabilis
Chrono-
graphia
Hebræorū.*

2. Hebræi vero in Seder Olam de tempore quo populus ex Haseroth
discessit sic habent: De Haseroth profectus est populus in desertum Paran
die mensis Sivan: vigesimo autem nono eiusdem mensis Moyses exploratio-
misit, ut colligi potest ex eo quod scribitur: erat autem tempus, quando
qua vna vesci possunt. Redierunt verò ab exploratione terræ, expleto
bus, id est, nono die mensis Ab, ex quo traditum à maioribus nostris
Nono mensis Ab, decretum est, ne patres nostri ingrederentur terram. Hæc
vera sunt, mora in Sepulchris concupiscentiæ, non fuit vnus mensis.
sum enim est ex Sina, vigesimo die mensis secundi, & tertio die, nempe
iusdem ventum ad Sepulchra: positi sunt in Haseroth ut minimū 7. dies
quibus si dies aduentus & discessus includantur, dicendum erit, primo
quo Hebræi in Haseroth fuerunt, incidisse in 19. mensis Sivan: sic enim
mus dies erit 25. eiusdem, quo Hebræi volunt suos patres ex Haseroth in
ran mouisse. Fac rursus diem 19. mensis Sivan fuisse quartam à discessu
pulehris, ex quibus migratum fuerit die 16. eiusdem: sic populus in Sepul-
concupiscentiæ, siue 13. Statione non integro mense substitisset, sed
die 22. mensis secundi, vsque ad 16. tertij. Cum tamen non nisi quartum
plenum mensem desit, vulgari loquendi modo, ea mora vnus mensis
deri potest. Hanc autem Hebræorum traditionem recipit Genebrardus

Quamvis coturnicibus sint pasti.

quam fatendum esset, tantam quidem coturnicum copiam populo suppeditam, ut in mensum integrum sufficere potuerit: ijs tamen necdum absumptis gulosis paulo post medium mensis Siuan perijisse, & sic populari duntaxat usu loquendi, coturnicibus pastos vno mense. Menochius putat coturnicum octodecim circiter millia millionum fuisse collecta.

CAPVT XIII. NUM. v. 3.

Misisti viros qui considerent terram Chanaan. Ut clarius inquiratur quando hæc missio contigerit tria hic in quæstione pono. 1. Quoto anno ab Exodo missi fuerint isti exploratores. 2. Quo circiter mense. 3. Vtrum post Haseroth Hebræi per plures mansiones transierint, quam mitterentur exploratores.

QVÆSTIO I.

Quoto anno Exodi terra sit explorata.

Abque multis verborum ambagibus, dico hanc expeditionem ex communi authorum sententia institutam corrente anno 2. ab Exodo. Ita Abulensis Deuter. 1. q. 9. & alibi. Torriellus, Sallianus, l. c. Petavius ann. m. 2454. Cornelius, Bonfrerius, Lorinus & alij Num. 13. Deuter. 1. & 2. Iosue 14. Nam Deut. 2. v. 14. Tempus, inquit Moyses, quo ambulauimus de Cadesbarne, vsque ad transitum torrentis Zared, triginta & octo annorum fuit. Missos autem fuisse ex Cadesbarne exploratores ex varijs scripturæ locis, paulo post citandis patet: nec minus certum est, traicisse torrentem Zared, anno 40. ab Exodo, mortuo iam Aarone. Num. 20. v. 29. iuncto cap. 21. v. 12. & cap. 33. v. 38.

Conclusio.

QVÆSTIO II.

Quo circiter mense & die missi sint exploratores.

In genere certum est hanc expeditionem fuisse, quando iam præcoqua via ressi possunt, ut hic dicitur, ver. 21. Abulensis initio q. 5. ait id contigisse ante medietatem anni secundi ab exitu de Ægypto, in principio mensis quarit, vel quasi. Cornelius initio Iunij, Menochius Iunio. Torriellus ann. m. 2545. num. 62. & 63. putat Hebræos die 13. quarti mensis venisse in Rethma, & circa medietatem eiusdem mensis, emissos inde exploratores, ac tandem 26. mensis quinti ad castra redijisse. Torriello subscribit Lorinus, quoad tempus huius missionis. Sallianus ann. m. 2545. num. 200. ait, peruentum in Rethma siue ad Cadesbarne 16. die quarti mensis: die 17. captum de terra exploranda consilium, & post triduum die 20. eiusdem mensis exploratores esse profectos. Bonfrerius dicit in primis hanc explorationem adornatam sub initium æstatis seu æstiuum Solstitium: deinde ver. 27. hanc rem exactius ponderans, notat Hebræos à monte Sinai digressos 20. die mensis secundi, & tridui iter conficientes: v. l. c. docet pagina, ad sepulchra concupiscentiæ pertigisse 22. eiusdē, ibique plus.

Conclusio.

in genere. Variæ opinionones in specie.

P. Philippi

Chronologia Testamenti

A. IV 17

plus vno mense commoratos : primum murmur ob itineris labores fieri videri 4. aut 5. diebus ante secundum, quo de carnibus, porris, cepis, alijs precebat populis. Circa diem 28. eiusdem mensis (quem plenum comitatus datus cornices, earum esum durasse vno mense, duos vt minimum computatos fuisse lectu & sepultura eorum, qui ob carniū appetentiam perierant, ac proinde ex sepulchris concupiscentiæ primo die mensis quartum, diebus 4. peruentum in Haferoth, ibi vt minimum positos 7. dies 4. alios absumptos, ex Haferoth vsque Rethma siue Cadesbarne, vnde dem Israel sub medium quarti mensis in Cadesbarne adueniret.

Hebræi asserunt exploratores die 29. Sivan dimissos & 9. die Ab vt cap. præced. annotauit.

*Explicatio
rei in spe-
cie.*

2. Sic de mense & die huius expeditionis, res est dubia & misere explorata. Tantum animaduerto primo ex Sina in Cadesbarne in itinere dies xi. si vera sunt, quæ Toruellus, Salius, Bonfrerius, & alij que tradunt. Deinde Pharan non esse locum peculiarem è 42. mansibus sed ingentem solitudinem, in qua per multos annos Israëlita variabiles Stationes, vt docent Lyranus, Abulensis, Glossa ordin. Cornelius, Berosus Lorinus, hîc, Toruellus, Salius &c. Tercio Hebræos ex Sina discessisse die mensis secundi, & in Haferoth vt minimum 7. dies posuisse. Quarto decem dies itineris ex Sina in Cadesbarne insumpti fuerunt, sic esse videtur, vt in ijs contineantur dies illi, quo Israëlita mouerunt ex Horeb, perueniunt ad Sepulchra, quo inde digressi sunt, quo Haferoth artigerunt, quo de profecti & quo tandem in Rethma siue ad Cadesbarne perueerunt præter hos dies alios 5. in itinere transactos: extra autem horum numerum illud temporis spatium, quo in sepulchris concupiscentiæ & Haferoth tum. Hebræi suum computum, quo die 9. Ab notant exploratores tum propugnare non possunt, si in sepulchris integrum mensem hæserunt dixi cap. præcedenti. Cur dixerim si insumpti fuerunt, explicabo Deut. vers. 2.

QVÆSTIO III.

Vtrum post Haferoth Hebræi plures Stationes habuerint, antequam mouerentur exploratores?

*Varia Sta-
tiones ex
Haferoth.*

1. Notandum primo ex Num. cap. 33. Hebræos ex Haferoth venisse in Remmonphares, Lebna, Ressa, Ceelata, Sepher, Abulceloth, Thahath, Thare, Merhca, Helmona, Maceloth, Beneiacan, Gilead, Ietebatha, Hebrona, Ahsongaber, Cades, &c. In Haferoth fuit 14. Stationes Cades trigesima tertia.

2. Notandum *secundò* prius ventum fuisse in Cadesbarne, quam specularatores ablegarentur. Deut. 5. v. 19. Cumq; venissemus in Cadesbarne &c. & accessisti ad me & dixisti: mittamus viros, qui considerent terram. ib. v. 22. Imò ex Cadesbarne missi sunt exploratores. Iosue 14. v. 7. Quadraginta annorum eram, inquit Caleb, quando misit me Moyses: famulus Domini de Cadesbarne, ut considerarem terram. Ut vero hos exploratum Moyse ablegaret permisit Deus in deserto Pharan: fixis tentoriis in deserto vharan: ibiq; locutus est Dominus ad Moysen dicens: mitte viros qui considerent terram Chanaan. Num. 13. v. 1. & 2. Ex eodem deserto missi fuisse dicuntur ibid. v. 4. scit Moyses quod Dominus imperauerat mittens principes viros. Explorata verò terra specularatores in idem desertum redierunt vt habetur ibidem v. 27. Reuersiq; exploratores Terra, post quadraginta dies omni regione circuita, venerunt ad Moysen & Aaron, & ad omnem caetum filiorum Israel, in desertum Pharan, quod est Cades. Vnde patet Cadesbarne, siue Cades, vnde hæc expeditio suscepta est, esse in deserto Pharan.

3. Abulensis hic q. 2. & 20. arbitratur Hebræos ex Haferoth per Rethma & sequentes mansiones vsq; Cades prius iter fecisse, quam Terram explorarent. ac proinde viros illos exploratores non ex Rethma loco decimæ quintæ mansionis, sed ex Cades, vbi tricesima tertia statio fuerat, ablegatos fuisse. Et probat. Quia Rethma putat multum à terra promissionis distare, nempe 18. circiter mansionibus: locū autem vnde exploratores expediti sunt, non procul à Chanaanide abfuisse, ex eo omnes intelligant, quod intra dies 40. regione longelateq; lustrata reuersi sint, imò & botrum retulerint. Probat *secundò* ex Iosue 14. vbi Caleb asserit se missum ex Cadesbarne, vt terram specularetur. Et Deut. 1. vbi Moyses prius in Cadesbarne ventum asserit, quam terram specularum iretur. Item ex hoc capite, quo exploratores in Cades redijisse dicuntur. Omnes autem fatentur Hebræos absentibus exploratoribus, castra loco non mouisse: quia iussi sunt illi fructus terræ secum referre, & re ipsa vnam retulerunt, quod non facile attentaissent, nisi Deo ita disponente, eodem loci redituros se sperassent, vnde digressi erant. Probat 3. quia Israelitæ dicuntur *sedisse* in Cadesbarne multo tempore. Deut. 1. v. 46. Eandem opinionem sectatur Martinus in Iosue: & quadantenus approbare videtur Lorinus hic v. 1. & 27. Nec multum dissentit author hist. Scholast. qui ex Afiongaber hanc missionem factam tradit, vt refert Abulensis & breuiter ex eo refutat, quod Scriptura doceat, viros istos ex Cadesbarne terram lustratum inuisse; non ex Afiongaber.

4. Afferendum nihilominus, hanc expeditionem ex Rethma siue 15. mansionibus adornatam fuisse, antequam ad sequentes stationes castra promouerentur. Ita Cornelius Bonfrerius hic v. 1. & 27. Menochius cap. 20. v. 1. Tornielius, Salianus & alij. Et probatur *primo* contra Abulensem, qui hic q. 5. hanc missionem

Hh

Ex Cadesbarne missi sunt exploratores.

Opinio Testati & sicut argumentum

Ex 15. stationibus missi sunt exploratores. Probatur variis rationibus.

p. Philippi

Chronologia Testamenti

A. IV

17

nem refert ad initium quarti mensis, vel quasi: populum ex Sina die 20. secundi mensis mouisse, triduo ad sepulchra concupiscentiæ peruenisse, se pridem in Hæseroth posuisse ex scriptura constat, in Sepulchris vno mense sublatum fateretur ipse Abulensis Num. xi. ante q. 78. quomodo igitur circa initium mensis peruenire potuit ad 33. mansionem, quæ fuit in Cades? Probatum est ex Num. 33. v. 37. & seqq. vbi Hebræi ex Cades migrasse dicuntur ad montem Hor, vbi mortuus est Aaron anno 40. egressionis ex Aegypto. Ergo Cades venerunt anno 2. Exodi, ibi hæserant 38. annos, quod sacra pagina uersari videtur. Num. 14. v. 33. *Filij vestri vagierunt in deserto annis quadraginta milia habentur Deut. 1. v. 40. quæ indicant Israelem in loco vnde explorata terra instituta est, ipsos 38. annos non perstitisse. Probatum tertio, ex illis 20. v. 1. Veneruntque filij Israel & omnis multitudo in desertum Sin, mense primo. Sic sit populus in Cades: mortuusque est ibi Maria.* Hoc autem ad annum 2. Exodi non potest, quo per primum mensem castra ad montem Sinai fixa sunt, nec inde ante diem 20. secundi mensis promota fuisse constat ex 10. v. 11. Anno autem secundo Exodi susceptum esse hoc terræ exploratum negotium constans est omnium sententia, cui subscribitur Tostatus Deut. In Cades vero, vbi mortua est Maria, venerunt Hebræi anno 40. ut fere Abulensis Num. 20. q. 1. initio. Nec valet, quod ibidem addit Hebræus, in Cades venisse anno secundo Exodi, sed propter murmuracionem, in uersos contra mare rubrum, & rursus post 38. annos rediisse in Cades. obstat quod iam in prima probatione attuli, Deinde hoc modo illis, si aut nullam stationem habuissent, quod est incredibile, vel in scriptura omnino prætermisæ, quod legitur cap. 33. Numerorum mirum tunc videri potest. Nec est quod dicat illas solum stationes in sacris Codicibus rari; per quas Israel propius semper ad terram promissam accedebat. Hænim & gratis fingitur, & falsum est: nam ut notat Bonfrerius Ahsongaber fuit 32. statio, remotius distat à terra Chanaan, quam sit mons Sinai, ad quam habita est mansio duodecima.

*In quo de-
aspicitur To-
status.*

3. In eo vero deceptus est Tostatus, quod Cades decimæ quintæ stationem esse putauerit cum ea Cades in qua mortua est Maria, contra terram, quæ eas clarissimè distinguit. Prior enim Cades erat in deserto Penegeti hic v. 27. posterior in deserto Sin, in quo ex Ahsongaber profecti sunt, trigessimam tertiam stationem habuere. Num. 33. v. 36. in quo & Maria mortua, & ad aquas contradictionis murmuratum legitur Num. 20. v. 1. cap. 27. v. 16. Prior locus dicitur etiam Cadesbarne; posterior Cades. Concedo igitur, quod in prima probatione Tostatus assumit, Cades prætermissam, præditi sunt exploratores fuisse propè Chananiidem: sed Cades trigessimam

viz mansiois erat in extremis finibus Edom. Num. 20. v. 16. ita vt inter hanc Cades & terram Chanaan intercederet Idumæa, per quam transitum ex 33. mansione, à Rege Edom Hebræi postulabant, ibid. v. 17. At vero Cadesbarne siue Cades deserti Pharan erat in finibus Chananitidis, vt colligitur ex Num. 34. v. 4. vbi meridiana pars Chananitidos dicitur peruenire vsque ad Cadesbarne: à qua cum Rethma non procul abesset, hæc expeditio suscepta dicitur ex Cadesbarne, tanquam loco celebriori, ad quem pertingebant fines Iudeæ, non autem ex Cades deserti Sin. Hinc enim exploratoribus terra Edom, aut transeunda, aut longo circuitu legenda fuisset.

Ad ratio- nes Tosta- ti.

6. Concedo etiam exploratores ad eam rediisse stationem è qua dimissi fuerant. hæc autem non erat in deserto Sin, vbi Maria obiit, sed in Pharan, vt iam dicebam not. 2. ex Num. 13. v. 1. & 27. Tertium argumentum ex Deuteronomio de somptum suo loco explicabitur illo v. 46.

Prius igitur Hebræi terram Chanaan explorarunt, quam è Rethma ad sequentes mansiones pergerent, vt pluribus explicant authores num. 4. citati, & repræsentant Geographi in descriptione Terræ Sanctæ.

CAPVT XIV. NVM. v. 25.

Cras mouete castra & reuertimini in solitudinem maris rubri. Hæc postridiè reditus exploratorum dicta videntur, cum præcedenti nocte populus fleuisset, vt notatur hic v. 1. qui huic mandato non paruit, sed sumptis armis in terram Chanaan, à qua non nisi interiecto monte aberat tendere voluit; quod Deus quidem permisit, sed opem subtraxit. Israel itaq; graui plaga ictus ad castra refugere compellitur, ibiq; ad Cadesbarne diu hæret, vt latius dicâ Deut. 1. v. 46. Venerat autem in Rethma siue ad Cadesbarne anno 2. Exodi, & inde nullis r. viris terram mox explorauerat, sub id temporis, quo præcoces vuz comedere possunt. Inde postea digressus per Remmonphares, & sequentium mansionum loca, transiens, anno demum 40. Exodi, mense primo in Cades deserti Sin 33. stationem fixit, vt constat ex Num. 20. v. 1. iuncto cap. 33. v. 36. Tanto tempore illi per vastam deserti Pharan solitudinem, pereuntibus paulum murmuratoribus, à decima quinta mansione ad tricesimam tertiam vagantibus inobedienciæ pœnas dederunt. Sic malo illud *cras*, in propria significatione retinere, quam improprie vsurpare pro *deinceps*, vel *postea*: quanquam etiam scriptura hoc posteriori modo vocem *cras* vsurpet, vt Gen. 30. v. 33. *respondens, mihi cras iustitia mea.*

Pœna ino- bedientiæ graui-ssima.

Num. XIV. v. 33.

Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta. Huc spectat, quod dicitur infra c. 32. v. 13. *Iratus q; Dominus aduersus Israel, circumduxit eum per desertum 40. annis, donec consumeretur vniuersa generatio, quæ fecerat malum in conspectu Domini.*

Questio.

Hh 2

Cer-

p. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

3. opinio &
2. eius arg.

Certum est tum finem horum 40. annorum fuisse, quando Israelitæ trans Iordane terram promissam adierunt. De principio dubium forte cupiamur si posset, an ab exploratione terræ sumi debeat. 1. Quia septuaginta Seta Iosue 5. v. 6. *quadraginta inquirunt, & duobus annis versatus est Israel in deserto* electionem retinet S. Augustinus ibid. q. 6. Secundò idem quodammodo insinuari videtur verbis sequentibus: *Et portabunt fornicationem vestram, cum sumantur cadauera patrum in deserto iuxta numerum 40. dierum, quibus consumptam ram: annus pro die reputabitur. Et quadraginta annis recipietis inquit ates vestras.*

Tota peregrinatio in deserto fuit 40. annorum.

2. Statuendum nihilominus peregrinationem in deserto vniuersimodo, vsq; ad ingressum in terram Chanaan 40. annos non excessisse, acq; ab exploratione Chananitidos, vsque ad transitum Iordanis 40. annos teruallum non fuisse. Probant aliqui primò quia sacri codices hunc numerum peregrinationi in deserto passim attribuunt, vt Deut. 8. v. 2. *Et daberis cuncti itineris per quod adduxit te Dominus Deus tuus, quadraginta annorum.* Et cap. 29. v. 5. *Adduxit vos quadraginta annos per desertum, non sunt attrita menta vestra.* Rursus Amos 2. v. 10. *Duxi vos in deserto quadraginta annis.* Verum hæc argumentandi ratio nisi fulciatur, contra proteruos non valet solet enim non raro Scriptura rotundis numeris vti, vbi paruus est defectus vel excessus, sicut & vulgo 70. interpretes, 70. discipuli dicuntur, pro 71. habant secundo nonnulli ex illo Deuter. 2. v. 14. *Tempus autem, quo ambulauit Cadesbarne, vsque ad transitum torrentis Zared triginta & octo annorum fuit.* Sed hoc argumentum vrget: putauerit enim quispiam Hebræos annum esse aut saltem semestre spatium ad Cadesbarne post terram exploratam inibi enim multo tempore substititerunt. Deut. 1. v. 46. Probatur autem menter communis ista supputatio, ex ætate Moysis & Aaron, tam sub exitu Aegypto, quam sub egressum è deserto factis literis consignata. Et ceteris Moyses octoginta annorum & Aaron octoginta trium quando locuti sunt ad Pharaonem Exodi 7. v. 7. nempe Exodo instante. Aaron verò mortuus est anno quadragesimo egressionis filiorum Israel ex Aegypto, mense quinto, prima die mensis, cum esset annorum centum viginti trium. Num. 33. v. 38. & seq. Postea sub finem eiusdem anni, centum & viginti annorum erat, quando mortuus est. Deut. 34. v. 7. Vnde clarè arguimus annos non plures 40. in eremo transactos: siquidem anni Aaron actè numerantur, vt trium etiam annorum minutia computentur, & ceteris Moysis sine variatione congruant. Addunt plerique ad explendum 40. defuisse quinque dies: nam Israelitæ dicuntur, profecti de Ramses, mense quinto ad decima die mensis primi. Num. 33. v. 3. & sub initium anni 41. populus de Iordane decimo die mensis primi. Iosue 4. v. 19. Ita Cornelius Lortinus, The hic. q. 89. Idem tradit Vincentius lib. 2. Spec. hist. cap. 5.

Ad 1. argo
1. opinionis

3. Ad primam rationem dubitandi respondent plerique omnes textum illum apud septuaginta non esse sincerum: tum quia ibi Latinus, Hebraeus, Chaldeus non nisi 40. annos designant, tum quia in quibusdam etiam Graecis abest illud χ $\delta\delta\sigma$, tum quia ibidem additur $\tau\eta$ $\mu\alpha\gamma\delta$ $\alpha\rho\iota\tau\iota\delta\iota$, alias $\mu\alpha\delta\mu\epsilon\rho\iota\tau\iota\delta\iota$, alias $\mu\alpha\delta\epsilon\alpha\rho\epsilon\tau\iota\delta\iota$. Vnde merito suspicari possumus lacunam aliquam illo loco fuisse, quam cum sciolus quispiam replere vellet adiecerit illud, χ $\delta\delta\sigma$: & ex Hebraeo midbar, quod desertum significat, $\mu\alpha\delta\epsilon\alpha\rho\epsilon\tau\iota\delta\iota$ siue $\mu\alpha\delta\mu\alpha\rho\epsilon\tau\iota\delta\iota$ fecerit. Quam lectionem cum non correctam haberet S. Augustinus, mutare noluit: praesertim cum in libris Retract. monuerit, se haec quaestiones subinde mouisse potius, quam resoluisse.

4. Ad secundam variae responsiones afferuntur. Cornelius in hunc 33. vers. hocce 40. annos, a missis exploratoribus & murmure post eorum reditum excitato supplicat, quia Pl. 94. v. 10. Deus ait: *quadragesima annis recipietis iniquitates vestras*. Illud enim *recipietis*, connotat, ab hoc oraculo poenam illam, siue durationem illius computandam esse. Sed adhuc difficultas restat, quomodo ab hoc murmure usque ad regressum de deserto hi 40. anni reperiri possint.

5. Nonnulli hanc calculationem de annis ciuilitate emergentibus intelligunt, siue non sacer, sed ciuilis a Tisri inchoetur. Id enim temporis quod ab exploratorum reditu usque ad initium Tisri effluxit, ad annum primum refertur potest, tum ab hoc Tisri, usque ad alium qui ingressum in terram proximè antecessit, (mortuo iam Aarone) 38. anni completi fuerunt: hinc autem usque ad Nisan, quo Iordanem traiecerunt Hebraei, septem menses anni quadragesimi interfluxerunt. Si igitur initio Tisri, currente anno 2. Exodi iniij ciuilitate annus secundus murmurationis & poenae illius, sine dubio fluente anno 40. Exodi, ineunte mense Tisri annus pariter 40. ab illa murmuracione emerfit, ita ut semper menses inde usque ad proximum Nisan transacti ad annum 40. refertur possint.

6. Nec spernenda est eorum interpretatio, qui hic 40. annos numerant vulgari computatione, in sacris libris utcumque vsitato, quo solus numerus perfectus exprimitur, etiam si a parte rei paulo maior, aut minor fuerit. Sic occisi dicuntur 70. filij Gedeonis, cum tamen duo ex illis superessent, Abimelech & loathan natu minimus. Iud. 9. v. 18. Sic vulgo dici solent 70. discipuli Christi, cum fuerint 72. Ita Cornelius & Bonfrerius hic, & admittit Tostatus.

7. Attamen cum sacer textus 40. annos cum 40. diebus comparet plausible dici posse reor, poenam peccati hoc loco 40. annis definiri, non quod omnes hos annos ista poena durauerit, sed quod cum annis 40. peregrinationis in deserto completa fuerit, ut in simili ex S. August. notauit Gen. 11. v. 32. quam

Hh 3: expli.

p. Philippi

Chronologia
Testamenti

A IV

17

Ad 2. x
Resp.

Ad 2. 2
Resp.

Conclusio.

explicationem innuit etiam Tostatus l. c. & reapse sequuntur Lyranus, Hugo
 Caieranus, dum hos 40. annos ab Exodo deducunt. Fauer Bonfrerius
 34. dum vult annum diei sic respondere, vt tota peregrinatio in deserto
 ante 40. annos finiatur, quemadmodum illa speculatorum expeditio
 tenuerat. Addit idem author tempus illud, quod ante hoc murmur ab
 to vitulo iam præterierat posse alio sensu comprehendi intra spatium
 norum quibus filij portarunt iniquitates parentum & fornicationes, vt habet
 bræus verl. 33 vbi Latinus & Græcus, fornicationem in singulari verterunt.
 mirum, quod anno primo Exodi ob vitulum & alia malè facta, longè
 ferto moras traxerint, cum exiguo tempore in Chananiti dem perueni-
 tuissent, immò verò peruenissent, nisi eorum peccata remoram iniecit
 præcedens interpretatio mihi ad litteram aptius quadrare videretur.

CAPVT XVI. NVM.

De Core,
 Dashan,
 Abiron.
 Quando
 hæc acci-
 derint.

1. **V**alde celebra sunt quæ hoc capite traduntur, de seditione Cor-
 than, Abiron, & miserando interitu, tum istorum tum 250. qui
 sum offerebant, tum 14000. qui murmurauerant: quoniam vero tempore
 acciderint, incompertum est, vt notant Tostatus in hunc locum, Tor-
 Salianus. Aben- Esra & Hugo suspicantur hæc in Sina accidisse, & præ-
 asserit Tostatus, eo quod verisimile sit, tunc maximè Core & socios
 stimulis agitato delirasse, cum Aaronem pontificia dignitate ornato
 vero in Leuitarum ordinem redactos viderent: nempe sub initium anni
 di ab egressu de Aegypto.

2. Alij verò plures existimant has turbas non prius excitatas esse, quan-
 ra fuisset explorata: siquidem nulla causa videtur idonea, cur dicamus
 ris ordinem, à Moyle hisce rebus enarrandis fuisse neglectum. Ita docet
 thores mox citandi, quibus assentior. At quoto anno ab Exodo? Corne-
 censer anno secundo, eodem hæc gesta signat Petauius. Salianus 4. Tor-
 quinto anno recenser. Probabile est Core & complices eius, virus in
 montem Sinai concepisse; sed non nisi postea euomuisse, cum essent cal-
 bræorum in Cadesbarne, vel inde mouissent.

CAPVT XX. NVM. v. i.

Aduentus
 in 33. Sta-
 tionem.

1. **V**enerunt, filij Israel & omnis multitudo in desertum Sin mense primo
 populus in Cades. Hunc primum mensem fuisse anni 40. peregrinatio-
 per desertum asserunt passim huius loci interpretes & Chronologi vt
 Tostatus, Cornelius, Lorinus, Bonfrerius, Menochius, Tornellus & Sali-
 an. m. 2583. Petauius an. 2492. Hebræi in Seder Olam c. 10. & fauet Iosephus
 Antiq. 5. dum ait tunc obiisse Mariam, cum populus in Cades aduenisset.
 re singularis est opinio Genebrardi, qui hæc anno præcedenti tribuit.

*Quando
soror Moy-
sis mortuum.*

2. *Mortuaq; est ibi Maria.* Hoc eodem anno Mariam sororem Moyses viuentem fecisse tradunt authores iam laudati, Historia Scholastica, Vatablus, Sa. Caeteranus, Carthusianus, ferus in hunc locum; imo Tostatus ait esse omnium sententiam, quam recentiores vnanimi consensu amplectuntur. Addunt Hebraei, tum in suis Calendarijs, tum illo cap. 10. Seder; eam obiisse die 10. primi mensis, quibus assentitur Salianus; Torniellus dubius haeret. Petauus Iosephum testem secutus die prima Nisan mortuam purat. Quicquid sit Maria extremum vitae diem clausit, anno vno ante ingressum in terram: quot verò tunc ipsa annorum fuerit, incertum est. Licet enim Moyses sub sororis suae obitum esset 119. annos natus; quot tamen annis ipsa fratre suo senior fuerit, non una est omnium opinio. Abulensis cenfer annis 12. aut 15. Cornelius facile decennio, alij septennio duntaxat, vt Salianus, Torniell. Lorin. hic & infr. c. 33. Eam vt minimum septennè fuisse, cum Moyses trium mensium infantulus in carecto fluminis exponeretur insinuat scriptura dum id factum refert, *st ante procul sorore eius, & consider ante euentum rei.* Exodi 2. v. 4. quae iam tantae erat prudentiae, vt rem totam dissimularet & filiae Pharaonis diceret: *Vu, inquit, vadam & vocem tibi mulierem Hebraam, qua nutrire possit infantulum?* v. 7. nec adeo infantilis erat, quin eius operam Pharaonis filia acceptaret, dicens: *Vade. Perrexit puella, & vocauit matrem suam.* Idcirco dixi vt *minimè septennem;* fortè enim natu maior erat. Peruenere igitur Maria facile ad annum ætatis suae 126. aut forte 130.

3. At quotum annum ante æram Christianam Maria & Aaron suo excessu nobilitarunt? Quot sunt diuersae authorum de ingressu in terram sententiae; notanter de horum obitu supputaciones emergunt. Siquidem anno à morte Mariae & Aaronis proximè emergente. Hebraei Iordane transmissio terram promissam adierunt, Petauus obitum Mariae, adscribit anno ante æram Christi 492. primo die Nisan. Aprilis Iuliani 7. feria 2. quae sententia si verum, ante æram nostram annum, & diem Nisan attingit; non habeo, quod de die 7. Aprilis & feria 2. opponam. Meae siquidem tabellae illo anno exhibent cyclum Solis 2. lit. Dom. E. Aureum numerum II. Literam æquationis E. epactam VIII. nouilunium 7. Aprilis. fer. 2. Malo tamen vt notabam in Synopsi excessum Mariae anno ante Christi epocham 1458. tribuere; die 10. Nisan. Aprilis Iuliani 1. Gregoriani Martij 19. fer. 3.

Ipsa & Aaron obierunt: anno ante Chr. 1458.

4. Monet hoc loco Cornelius Abulensem solerter aduertisse Moysen non minimum annorum peregrinationis in deserto res gestas tradidisse, puta primi & secundi à cap. 12. Exodi vsque ad caput 20. Numer. & quadragesimi anni, ab hoc capite vsq; ad finem Deuteronom. Reliquos ergo 37. annos intermedios, inquit Cornelius, silentio obuoluit, fortè quod nihil memorabile in ijs contigerit. Idem habet Lorinus hic. Veram meminisse oportet Tostatam quidem opinari, lustrandae terrae:

Alia annis 1. 2. & 40. ab Exodo notauit Moyses.

p. Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

terre expeditionem ex statione 33. susceptam fuisse, & sic Israelẽ præcedere
stationes ante medium anni secundi ab Exodo percurriffe, atque ita ab
ex 40. annis per desertum transactis, Moysen non nisi trium in Pentateuca
meminisse. Alij tamen id non nisi moraliter admittunt. Exploratores enim
25. mansione terram exploratum iuerant anno secundo Exodi ante
vindemia: rum Israelitæ paulatim annis sequentibus cæterarum stationum
ca ita peragrarunt, vt anno demum 40. ineunte ad Cades 33. mansione
peruenirent, cum proximè ex Afiiongaber mouiffent, vt refertur Num. 33. v. 36.
ret ex annorum ferie, quam in suis Annalibus seruant Torneilius ac Sallustius.
Licet igitur Moyses de gestis ab anno secundo Exodi, vsque ad 40. annorum
tam pauca retulerit, vt 37. annorum acta præterijffe videatur: nihilominus
tionum saltem aliquarum, in quibus castra annis illis intermedijs Hebraei
rant sacrarum literarum monumentis consignauit. Recole si placet
cap. 13. Num. 9. 3. præsertim num. 4.

*Quæ gesta
anno 40.
Exodi.*

5. Illud autem in confesso est, ea quæ ab initio huius 20. capituli vsque ad
Deuteronomij gesta attezuntur, ad annum 40. Exodi referenda esse, vt
alios moneat Cornelius, Lorinus, Menochius. Itaque aduentus Israelitæ
des, mors Mariæ, Aaronis, Moysis: murmur ad aquas contradictionis,
in hac & sequentibus mansionibus acta anno 40. ab exitu de Aegypto
benda sunt.

XX. Num. v. 24.

*Vbi &
quando
mortuus
Aaron.*

Pergat Aaron ad populos suos. Mortuus est Aaron in monte Her, vbi
habebatur, anno quadragesimo egressionis filiorum Israel ex Aegypto, mensis quinti
die mensis, cum esset annorum centum viginti trium. Num. 33. v. 38. Hanc præter
quinti mensis Petauius in 3. Augusti, fer. 1. conijcit: quod iuxta meas tabulas
primè conuenit anno 1492. ante Christum, quo Aaronem mortuum
ego verò anno 1458. obiisse opinor circa diem 19. Iulij stylo Iuliano, si
dem methode Gregoriana quæ incidit in fer. 7. Torneilius & Sallustius
ante Chr. 1471. Aaronis & Mariæ excessum ponunt.

CAPVT XXI. NVM.

*Mira qua-
dam An-
no 40.
Exodi ge-
sta.*

PRæclara sunt, quæ hoc & sequentibus capitibus traduntur, æque
iudicio ad annum 40. ab Exodo referuntur. Chanaanæus Rex
suo populo ad internecionem deletus, vrbes eius euerfæ. Serpens
ad sanandos serpentium morsus erigitur. Schon Amorrhæus Rex Hebræorum
Og Rex Basan, cum suis penitus extirpantur. Balaam asina loquentis
gutus, vi diuina coactus populo Dei benedicit, & vaticinatur: Orietur
Iacob, iniantur nonnulli Beelphegor. Zelum ostendit Phinees in adulterio

Agitur census populi. Victis quinque Madianitarum Regibus prædam ingentem reportant Israëlitarum. Quorum sexcenta & septuaginta quinque millia; bouum septuaginta duo millia, asinorum sexaginta millia & mille &c. Num. 31. v. 8. & 2. quæ omnia mortuo Aarone contigerunt, per medium circiter annum antequam Hebræi promissa terra potirentur. Omnis autem multitudo videns occubuisse Aaronem (prima die mensis quinti) fleuit super eo triginta diebus. Nam. 20. v. 30. tum anno proxime sequenti, populus terram ingrediens ascendit de Iordane decima die mensis primi. Iosue 4. ver. 19. Quo fit, ut anno in terram ingressus cognito, facile sciat, quando hæc gesta sint. v. gr. inchoato anno ab ingressu in Terram 440. mense secundo Salomon Templi fabricam aggressus est: ergo tunc ab eleuato serpente aëno anni 440. iam ad finem vergebant. Ex mea supputatione, Christus in crucem sublatus est in eunte anno ab ingressu in Terram 1489. ergo iam anni 1489. cum medio circiter effluerant, ex quo Moyse exaltauerat serpentem in deserto. Ex Saliari sententia Christus passus est anno ab eleuato serpente 1503. quia ingressum in terram signat anno ante aram Christi 1470. Christum verò cruci affixum putat anno eiusdem æræ 33. Petauus Christum passum diceret ad annum ab eredo serpente 1522. siquidem anno ante Christi Epocham 1491. notat ingressum in Chananitidem; anno Domini 3. Passionem.

CAPVT XXXIII. NUMER. v. 38.

Ascendit Aaron Sacerdos in montem Hor, iubente Domino, & ibi mortuus est, anno quadragesimo egressionis filiorum Israel ex Aegypto, mense quinto, prima die mensis, cum esset annorum centum viginti trium. Vide supra Num. 20. v. 24. & quæ sub finem Deuteronomij de obitu Moyse annotantur.

Finis Notarum in Lib. Num.

IN DEUTERONOMIUM.

Deuteronomium siue legis repetitionem Moyse populo tradere cœpit, anno 40. Exodi prima die mensis vndecimi, vt diserte scribitur hic cap. 1. v. 3. Quadragesimo anno, vndecimo mense, prima die mensis, locutus est moyses ad filios Israel &c. Finiri autem hunc librum funere Moyse, quod 30. dies tenuit, constat ex cap. 34. Sic Deuteronomium duobus circiter

Quando traditum Deuteronomium

lii men-

P. Philippi

Chronologia Testamenti

A. IV

17

mensibus absoluitur. Si quidem Moyses circa initium mensis duodecimi
fit è viuis, vt illo cap. 34. patebit. Hinc patet errare Iosephum lib. 4. Antiqu.
aliàs 7. dum ait, hanc legis iterationem factam esse, cum de quadragesimo
grationis anno 30. dies superessent: quando enim fieri cœpit supererant
dies.

DEUTERONOMII I. v. 2.

Vndecim diebus de Horeb per viam montis Seir vsque ad Cadesbarne.

*Quaestio de
via ex
Horeb.
1. Opinio.*

1. **H**is verbis non significatur, vndecim diebus totum Deuteronomium
Moysè promulgatum: hi enim vndecim dies referuntur ad viam
Seir, per quam cum iter suam prosequerentur Israëlita, non poterat
repetitio fieri. Imò sacra pagina hic apertè docet non prius factam esse
populus ad Campestria Moab peruenerit.

2. Opinio.

2. Rabbi Salomon apud Lyranum & Tostatum asserit vndecim
diebus, iter ex Horeb vsque Cadesbarne confici solitum: tri duo tamen
raëlitis confectum. Quod hac ratione probare nititur, quia die 20.
mensis ex Horeb digressi sunt. Num. 10. v. 12. & vt ipse putat 29. mensis
Cadesbarne peruenerunt. Hinc autem tollendus est integer mensis 29.
quo in sepulchri concupiscentiæ statione fuere, & 7. dies, quibus in
Maria leprosa, castris exclusa fuit.

Refellitur.

3. Hoc porro figmentum esse Rabbinicum ex ipso sacro textu
apparet. Nam Hebraei *profecti sunt de monte Domini viam trium dierum.* Num.
v. 33. sine dubio antequam ad sepulchra concupiscentiæ venirent. Inde in
roth, tum in Rethma siue ad Cadesbarne mouerunt. Sic non minus
diebus ex Sina ad Cadesbarne iter fecerunt; tribus nempe vsque ad
inde vno saltem in Haferoth, & vno ad Rethma. Addit Tostatus
Rabbini opinione Hebræos vno die octodecim stationes percurrere
tot enim ex Haferoth ad Cadesbarne recenset. Sed hoc supra refutatum
cum eadem statio sit Rethma, quæ dicitur Cadesbarne, ad quam illi
ex Haferoth fixere tentoria. Ad rationem Rabbi Salomonis dicentem
bræos aut non integro mense in sepulchris moratos, aut 29. terræ
Cadesbarne non pertigisse.

*3. Opinio
negatur.*

4. Caietanus, Oleaster, & plures alij, ex Horeb ad Cadesbarne
dierum iter esse putant. Verum id ex hoc loco deduci non potest, cum
causa reddi possit, cur Moyses spatium illud voluerit hic designare.

Conclusio.

5. Melius igitur Cornelius in hunc locum, & Abulensis q. 3. sub finem
sent hanc vndecim dietas ex Horeb, non ad Cadesbarne vltimam, sed
pestria Moab numerandas esse, ad designandum locum vbi Moyses Deu-

nomium tradabat. q. d. campestria Moab, vbi lex iterum promulgata est, distat a monte Horeb veniendo ex Sina per viam montis Seir, vsque Cadesbarne defleſcendo, vndecim diebus. Addit Cornelius ex tabulis Adrichomij, à Sina ad Cadesbarne, non esse nisi 17. Leucas vnus horæ: à Cadesbarne autem vsque ad Campeſtria Moab Leucas 34. ſupputari.

6. Hinc deducitur, eorum opinionē, qui Iſraëlitas vndecim diebus à Sina, ad Cadesbarne venientes, in itinere fuiſſe arbitrantur, hoc Scripturę loco, non confirmari: hi enim vndecim dies non indicant diſtantiam inter Horeb & Cadesbarne; ſed ſpatium temporis, quo ex Sina, per Cadesbarne tranſeuntēs viam montis Seir, donec ad Campeſtria Moab perueniant, conficere ſolent.

Coroll. 1.

7. Non videri impoſſibilem eam traditionem, qua Hebræi circa 9. diem menſis Ab Exploratores ad caſtra rediſſe volunt: nam die 22. menſis ſecundi, populus venit ad ſepulchra concupiſcentiæ, vbi moraliter loquendo vnum menſem huiſſe, & coturnices eſtraſſe dici poſſunt, tum circa 20. menſis tertij diſceſſiſſe, eodem die in Haferoth veniſſe. Eodem vel ſequenti die Mariã lepra corripuerit: die 27. mundata fuerit, eodem die vel poſtridie Hebræi in Cadesbarne ſtatina collocauerint, ac tandem 29. tertij menſis exploratores miſſi fuerint, & poſt 40. dies inſtante nona die Ab reuerſi. Hoc modo ex Horeb ad Cadesbarne non niſi 5. dies in itinere ponerentur; nempe tres ex Horeb vsq; ad ſepulchra, inde vnus ad Haferoth, hinc vnus ad Cadesbarne. Neq; aperte redargui poterit, qui Mariam vltimo die ſuæ lepræ ad caſtra reductam, & Hebræos eodem die aut ſaltem ſequenti ad Cadesbarne perueniſſe dixerit.

Traditio quædam Hebræorū.

8. Quia tamen tam hæc ſupputatio, quàm ea, quæ à Sina ad Cadesbarne 21. dierum iter conſtituit, non niſi coniecturis nititur, neutram opinionem erroneam, neutram arbitror eſſe certam: tamen in Cornelij ſententiam iam nunquam pallatam ſim propenſior.

Explicatio.

9. Adea quæ Num. 11. v. 33. ex alijs Authoribus retuli, dicere quiſpiam poſſet, nihil opus eſſe, vt tempus funerum, ab eo menſe, quo carnibus Hebræi veſcebantur, diſtinguamus, vel vt menſis exactè ad diem 29. aut 30. extendatur: poteſt enim aliquod temporis ſpatium, moraliter vocari menſis dierum, etiam ſi triiduum circiter defuerit.

Ad Arg. contrariam.

DEVT. I. v. 4. 6.

1. Sed iſtis ergo in Cadesbarne multo tempore. In Græco & Hebræo eſt: manſiſtis in Cades, diebus multis, ſecundum dies, quibus manſiſtis. Quæ verba ita interpretatur Rabbi Salomon, vt Hebræi in Cadesbarne annos 19. ſubſtituerint, & totidem in omnibus ſequentibus ſtationibus ſimul: vnde anni 38. conſurgunt, quos nimirum à digreſſu Hebræorum ex Cadesbarne, vsque ad tranſitum torrentis Zared præterierunt, Deut. 2. v. 14.

De morde in Cadesbarne.

P. Philippi

Chronologia
I. Testamenti

A. IV

17

1. Opin.

2. Rabbi Ben Esra sic exponit: toto tempore, quo in deserto fuistis, in Cadesbarne stetitis, puta 38. annos: duo enim anni reliqui, quibus 40. annos peregrinatio expleta est, pro nihilo habentur.

2. Opin.

3. Oleaster, Vatablus, Hutterus in versione Italica, volunt tot dies, quibus mansit Israelitas, post exploratorum reditum, quot antea ibidem manserat.

3. Opin.

4. Tostatus existimat, post regressum exploratorum, altera die in Cades mota fuisse, & in solitudinem *per viam maris rubri*, reuertisse. Sic præceperat Deus, Num. 14. v. 25. Cui mandato Hebræos paruisse, in Cades Abulensis, quod Scriptura aliud non videatur insinuare. Fauet Barradius Itinerarij, cap. 10. num. 13.

4. Opin.

5. Bonfrerius sic intelligit, vt populus in genere multos dies, ibidem exploratam terram moratus fuerit; quemadmodum antè ibidem multos manserat.

5. Opin.

6. Clarius vt opinor Cornelius in hunc locum & Salius ad num. 24. horum verborum sensum interpretantur, dum notant totos dies, quibus mansistis, nihil aliud esse, quam vsitam Hebræis repetitionem, quod præcessit, nimirum, *multo tempore*: quam repetitionem tanquam insolitam noster Interpretes omiserit. Quod & Hutterus fecit in Germanice translatione. Simili fermè loquendi modo vsa est mater Samuelis, 1. Reg. 28. *Idcirco commodauit eum Domino cunctis diebus, quibus commodatus fuerat.*

Ad 3. opin. argument.

7. Quod verò Israëlita diuino præcepto de castris altero die *per viam maris rubri* reducendis non obtemperauerint, ex Scriptura clarè intelligitur quicquid videatur Abulensi. Nam illo cap. 14. Numer. vers. 40. & 41. v. 42. dicitur Hebræi illo mane, quo in solitudinem reuertendos abnuente Moysè infeliciter cum Amalecitis & Chananaeis prælium. Quod rursus inculcatur, Deuter. 1. vers. 45. vbi Moyses: *Cumque reuerteretis coram Domino, non audiuit vos, nec voci vestræ voluit acquiescere, quia & potestatem sibi fieri, & vires suppeditari petebant, quibus terram protinus ingrederentur. Sed inobedientium murmure offensus, non eorum petitioni indulgere. Vnde factum, vt gens Hebræa multo tempore in Cadesbarne moraretur, non tamen sine aliqua Dei indulgentia, vt quæ illi redierant, aliquanto tempore quietem consequerentur & vulnere curaretur.*

8. Quot porro annos, menses, aut dies hæc mora in Cades reuertentium pertum est, vt fatetur Salius. licet ex æquo & bono, anno demum sequentium è Rechma describat. Torniellus illo anno 2585. num. 66. à reuertentium è terra Chanaan, ad exitum populi de Cadesbarne putat, quæ quasi duos menses, intra quos Moyses tertiam cum Domino quadringentis transigere potuerit, de qua infra cap. 9. Deuter. v. 25.

DEVT. II. v. 14.

Tempus autem quo ambulauimus de Cadesbarne vsque ad transitum torrentis Zared triginta & octo annorum fuit.

1. Ad hunc torrentem venerunt anno 40. Exodi, nec nisi post mensem quintum siquidem isto anno obiit Aaron prima die mensis quinti. Num. 33. v. 28. cui ^{Ventum} ^{ad Zared} ^{An. 40.} ^{Exodi.} ^{Circa mē. sem 7.} ^{Ante fra-} ^{ctas tabu-} ^{las.} ^{Exodi.} ^{32. v. 19.} ^{proiecit de manu rabulas & confregit eas ad radicem mon-} ^{ti,} ^{quando scilicet ad castra reuertens populum in Idololatriam feedè collap-} ^{sum reperit.} ^{Ibid. v. 18:} ^{Et proci di ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus & noctibus. Nempe adl} ^{Ii. 3.} ^{iustam} ^{populus 40. diebus parentauit. ibid. cap. 20. v. 30. idque priusquam stationem} ^{34. Hic desereret. ibid. cap. 21. v. 4. Postea debellatum est cum Chananaeo Rege} ^{Arad. habitæ deinde stationes 35. 36. 37. 38. quæ fuerunt Salmona, Pharan,} ^{Oboth, Ieabariim. Num. 33. v. 41. & seqq. Inde mouentes venerunt ad torren-} ^{tem Zared. Num. 21. v. 12. Vnde non male colligit Bonfrerius Israelitas videri} ^{non ante mensem septimum, aut sub finem eius, aut certè etiam octauo mense,} ^{ad hunc torrentem peruenisse. Ad Cadesbarne autem accesserunt anno 20.} ^{Exodi, quando iam procoque vna resci possunt. Num. 13. v. 21. ac proinde ante men-} ^{sem septimum. Ex quo patet 38. integros vt minimum annos transactos ab ad-} ^{uentu Hebræorum ad Cadesbarne, vsque ad transitum Zared: vtrum totidem} ^{expleti, an verò inchoati tantum fuerint, ex quo de Cadesbarne migratum est,} ^{vsque dum Zared traiceretur, certò affirmari non potest.}

2. Torniellus l. c. & Bonfrerius hîc probabile purant Israelitas sub initium, ^{Circa mē. sem 7.} ^{Ante fra-} ^{ctas tabu-} ^{las.} ^{Exodi.} ^{32. v. 19.} ^{proiecit de manu rabulas & confregit eas ad radicem mon-} ^{ti,} ^{quando scilicet ad castra reuertens populum in Idololatriam feedè collap-} ^{sum reperit.} ^{Ibid. v. 18:} ^{Et proci di ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus & noctibus. Nempe adl} ^{Ii. 3.} ^{iustam} ^{aut certe finem mensis septimi è Cadesbarne profectos, & sic hosce 38. annos} ^{fuisse vel omnino, vel ferè completos. Abulensis verò audiendus non est, dum} ^{hic asserit populum in Cadesbarne bis statua habuisse: primùm anno secun-} ^{do Exodi, ac rursus anno 40. Plerumque enim hallucinatur, dum de Cades-} ^{barne disputat, eo quod hunc locum confundat cum Cades deserti Sin, vbi fuit} ^{33. mansio; reuera autem ad Cadesbarne fuerit statio 15, in deserto Pharan, vt} ^{annotauit Num. 13. q. 3.}

DEVT. IX. v. 9.

Perseueravi in monte quadraginta diebus & noctibus. Nullum est dubium, quin hæc ^{Ante fra-} ^{ctas tabu-} ^{las.} ^{Exodi.} ^{32. v. 19.} ^{proiecit de manu rabulas & confregit eas ad radicem mon-} ^{ti,} ^{quando scilicet ad castra reuertens populum in Idololatriam feedè collap-} ^{sum reperit.} ^{Ibid. v. 18:} ^{Et proci di ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus & noctibus. Nempe adl} ^{Ii. 3.} ^{iustam} ^{de prima Moysis quadragesima intelligantur, cuius initium describitur sub} ^{finem cap. 24. Exodi, præsertim v. 18. ascendit in montem, & fuit ibi quadraginta die-} ^{bus & quadraginta noctibus. Ad finem huius quadragesimæ Moyses priores tabu-} ^{las confregit, vt dicitur hic. v. 17. proieci tabulas de manibus meis confregique eas in con-} ^{spicuum vestro. Et Exodi 32. v. 19. proiecit de manu rabulas & confregit eas ad radicem mon-} ^{ti, quando scilicet ad castra reuertens populum in Idololatriam feedè collap-} ^{sum reperit.}

Ibid. v. 18:

Et proci di ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus & noctibus. Nempe adl
Ii. 3. iustam

P.
Philippi

Chronologia
Testamenti

A. IV

17

*Secunda
Moyses
quadrage-
sima.*

iustam irati Numinis indignationem placandam, vt patet v. 19. Hæc ad locum
dam quadragesimam spectant, cuius initium fuit altero die à tabulis & v. 19.
cōtritis ac cæcis Idololâtris, prout describitur Exodi 32. v. 30. & 31. vbi sic Mo-
ses loquitur: *ascendam ad Dominū. si quo modo qui uero eū deprecari pro scelere uel
uersusque ad Dominum ait: obsecro peccauit populus iste &c.* Ad finem horum 40. di-
rum, iussus Moyses *præcidere duas tabulas lapideas instar priorum*, descendit de mo-
te, relatisque ad Israëlitas Dei mandatis, dat operam ut illi ornatum sumum
ponant, & minus tabernaculum è castris efferatur. Exodi 33. v. 6. & 7. reperi-
ri uerat, quæ succinctè habentur Exodi 34. v. 3.

Ibidem. v. 25.

*Post fra-
ctas tabu-
las.*

1. Et iacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus. Hæc etiam de fa-
Moyses quadragesima accipio, cum Hugone, Caietano, Cornelio, Beato
Menochio, & communi interpretum sensu: quem Lyranus probabilem ha-
ficur & Torniellus. Licet hic author malit hanc quadragesimam in Cades-
ne transactam: quod hisce rationibus astruit; alique autem alij eam secun-
uocent quadragesimam, quam ego tertiam puto.

*Tres ratio-
nes Torni-
elli.*

2. *Prima.* Quia hinc Moyses ait se Deum suppliciter deprecatum, ne
Hebræos, vt fuerat comminatus. Cum autè essent ad Cadesbarne, post-
ratam terram dixerat Deus: *seriam eos pestilentia atque consumam.* Numeri 14.
Secunda. Quæ hic v. 28. repetuntur, dicta antè fuerant illo cap. 14. v. 16. *no-
terat introducere populum in terram, pro qua iurauerat &c.* *Tertia.* Scriptura
ordinem seruare censetur, nisi constet de opposito: quæ autem hanc 40.
culum præcedunt, ad ea spectant, quæ in Cadesbarne Hebræi pepu-
runt.

Ad 1.

3. Verum hæ rationes facilem habent solutionem. In primis enim
cap. 14. Num. nulla fiat ieiunij 40. dierum mentio; hæc comminatio
potius referri debet, cui annexum fuit ieiunium, de qua Exodi 32. v. 10. *Popu-
me, vt irascatur. furor meus contra eos, & deleam eos.* Et cap. 33. v. 5. *Populus dicitur
es, semel ascendam in medio tui, & delebo te.* Hæ enim comminationes ad
pam spectant, quam Moyses 40. dies ieiunus in monte Sina deprecatus
ea igitur potiori iure accipiendum est ieiunium hoc v. 25. expressum, quæ
liud ad Cadesbarne sine idonea ratione asserendum.

Ad 2.

4. Idem est de oratione huic ieiunio adiuncta: similis etenim habetur
di 32. v. 12. quæ omnium iudicio alludit ad vitulum in Horeb adoratum. *U-
igitur sapius eandem orandi formam usurpauerit Moyses: uidetur hic
magis cum eo loco congruere, quo & idem delictum, & pro delicto ieiunium
ac orationem in Horeb peractam, iam antea literis Moyses consignatam.*

Ad 3.

5. Denique contextus huius & sequentis capituli cogunt nos fateri tempus

ordinem hic prætermiffum effe. Certum est enim, idolum vitulinū prius in cineres redactum, quam Moyfes fecundam quadragefimam aufpicaretur: hoc tamen v. 8. commemoratur; illud 21. Rurſus Deus Moyſi de dolandis tabulis prius mandatum dedit, de quo initio cap. ſequentis, quā in ſepulchris & Cadesbarne peccarent Hebræi, de quo hoc cap. v. 22. Idcirco verò temporis ordinem neglexit, quod ſuæ gentis delicta congerere vellet. Sic delictis in Sina admiſſis ea coniunxit, quæ in ſepulchris & Cadesbarne commiſſa ſunt, tum v. 25. redit ad ſecundam quadrageſimam in Horeb tranſactam, ante Incendium, Sepulchra, & miſſos exploratores, de quibus egerat v. 22.

DEUTERONOMII X. v. 1.

In illo tempore dixit Dominus ad me: dola tibi duas tabulas. Hoc dictum fuiſſe vltimo die ſecundæ Moyſis quadrageſimæ notaui ſupra Exodi 22. quæſtione de tribus Moyſis quadrageſimis, num. 10. & 11. & Exodi 34. v. 2. Fauet Abulenſis in hunc locum his verbis: *Id eſt, finiti 40. diebus ſecundis, quibus iacui orans ante Dominū: tenendo quod fuerint tres quadrageſime. Si autem velis dicere, quod ſolum fuerunt due; eſt ſenſus: in illo tempore dixit Dominus ad me. id eſt, dum ſtarem orando ante Deum, in illis 40. diebus. Et tunc dicemus, quod in iſtis ſecundis 40. diebus facta fuit oratio. & remiſſio, & deinde in iſdem ſcripta & data ſunt ſecunda tabula. Sed primum verius eſt. Hæc ille.*

Finita iſta quadrageſima.

Ibidem. v. 10.

Ego autem ſteti in monte ſicut prius quadrageſima diebus ac noctibus, exaudiuiq; me Dominus etiam hac viſe, & te perdere noluit. Hæc etiam ad ſecundam quadrageſimam Moliam referenda exiſtimo, ob rationes allatas cap. præcedenti. v. 25. Tunc enim & orauit Moyſes pro populo ne deleretur, & plenè ſe exauditum fuiſſe indicat Exodi 33. v. 17. vbi cum populo ſingularem Dei aſſiſtentiam, quaſi reconciliationis ſignum petiſſet, dixit Dominus ad Moyſen: *& verbum iſtud, quod loquor ad faciem tuam: Merito autem Moyſes duræ cervicis populo hanc ſecundā quadrageſimam toties occidit, ut ſuam Iſraëlitæ malitiam deſtarentur, ac tandem aliquando deponerent, ob quam Propheta tam diu inter ſpem & metum orationis ieiunium adiunxerat. Aliud eſt de tertia quadrageſima, qua ſeruus Dei cum Deo iam placato ſuauiſſimè egit, & ex eo confortio radijs gloriæ ornatus eſt, quam ob rem non erat, quod Hebræos redarguens huius tertiæ quadrageſimæ faceret mentionem.*

Durans 2. quadrageſima.

DEUTERON. XXXIV. v. 7.

Moyſes centum & viginti annorum erat, quando mortuus eſt. Nulla eſt ratio dubitandi, quin iſte annus, quo Moyſes obiit, fuerit ab exitu de Egypto quadrageſimus iam ferme deſinens: cum Deuteronomium hoc anno, prima die mensis yndecimi, populo tradere inceperit, Deut. 1. v. 3.

Etus & obitus Moyſis.

2. He-

P. Philippi

Chronologia
6. Testamenti

A. IV

17